



COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

ДРУГА СЕКЦІЯ

СПРАВА “БУЗА ПРОТИ УКРАЇНИ”

ЗАЯВА № 26892/03

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

29 Листопада 2005

Рішення у справі набуде статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції. Воно може бути піддане редакційним правкам.

У справі “Буза проти України”,
Європейський суд з прав людини (друга секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

П. Ж.-П. Коста, *Голова*,
П. І. Кабрал Баррето,
П. В. Буткевич,
Пані А. Мулароні,
Пані Е. Фура-Сандстрьом,
Пані Д. Йочієнс,
П. Д. Поповіч, *судді*
та п. М.С. Нейсміт, *Секретар секції*,

Після обговорення у нарадчій кімнаті 8 листопада 2005 року виносить рішення, яке було прийнято того ж дня.

ПРОЦЕДУРА

1. Справу порушено проти України за заявою (№ 26892/03), поданою проти України до Суду 21 липня 2003 року громадянином України Бузою Михайлом Серафимовичем (далі – заявник) відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав і основних свобод людини (далі – Конвенція).
2. Уряд України (далі – Уряд) було представлено його Уповноваженим: пані В. Лутковською, Міністерство юстиції.
3. 5 грудня 2003 року Суд вирішив направити скаргу заявника на комунікацію Уряду. Керуючись положеннями пункту 3 статті 29 Конвенції, він вирішив, що питання щодо прийнятності та суті справи мають розглядатися одночасно.

ФАКТИ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявник народився 1942 року та проживає в м. Олександрія, Кіровоградська область, Україна.
5. Рішенням від 15 березня 2001 року Олександріївський міський суд задовольнив позов заявника, поданий проти його колишнього наймача – шахти „Ведмежоярська”, що належить державній холдинговій компанії „Олександріявугілля” стосовно отримання заборгованості з заробітної плати і зобов’язав останнє виплатити йому суму у розмірі 9 851,37¹ грн.
6. Виконавче провадження стосовно виконання рішення суду було відкрите 21 квітня 2001 року.
7. У серпні 2001 року заявник отримав суму у розмірі 6 621,77 грн.
8. Оскільки рішення суду залишалося невиконаним, заявник звернувся зі скаргою на бездіяльність Державної виконавчої служби до міського Олександріївського суду. Рішенням від 17

¹ Приблизно 1 635 Євро

грудня 2001 року суд визнав незаконною бездіяльність відповідача, оскільки останній не використав усі законні засоби для виконання рішення, винесеного на користь заявника.

9. На рішення від 17 грудня 2001 року ДВС було подано апеляційну скаргу. Рішенням від 22 січня 2004 року апеляційний суд Кіровоградської області скасував це рішення, оскільки закон України № 2864-III „Про введення мораторію на примусову реалізацію майна” (набув чинності з 26 грудня 2001 року) забороняє реалізацію майна з метою погашення боргів підприємств, 25% або більше акцій яких належить державі, таких як, наприклад, шахта-боржник та, що ДВС, відповідно, не має звинувачуватися в незаконній бездіяльності.
10. Заявник направив скаргу до ДВС, яка листом від 30 січня 2003 року повідомила, що банківські рахунки шахти були арештовані, було встановлено, що кошти на них відсутні та що вимоги кредиторів задовольняються в порядку черговості в міру надходження коштів на рахунок товариства-боржника. Крім того, лист містив посилання на закон України „Про введення мораторію на примусову реалізацію майна”.
11. 26 січня 2004 року ДВС запропонувала заявнику отримати залишок боргу на підставі рішення суду, винесеного на його користь. 27 січня 2004 року заявник отримав всю суму, присуджену йому рішенням суду від 15 березня 2001 року.

II. ВІДПОВІДНЕ ВНУТРІШНЄ ЗАКОНОДАВСТВО

12. Відповідне внутрішнє законодавство зазначено у рішенні по справі „Ромашов проти України” (№ 67534/01, від 27 липня 2004 року).

ПРАВО

I. ЩОДО СТВЕРДЖУВАНОВОГО ПОРУШЕННЯ СТАТТІ 1 ПРОТОКОЛУ 1

13. Заявник скаржить, що невиконання рішення протягом тривалого часу, винесеного на його користь, порушує його право на мирне володіння майном, яке передбачене статтею 1 Протоколу № 1:

Стаття 1 Протоколу № 1

“ Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів або для забезпечення сплати податків чи інших зборів або штрафів.”

A. Щодо прийнятності

14. Уряд оспорує статус жертви заявника відповідно до статті 34 Конвенції, оскільки рішення, винесене на користь заявника, було повністю виконане.
15. Заявник не погоджується з цим твердженням Уряду.
16. Суд констатує, що аргументи схожі до тих, які подав Уряд, були відхилені у багатьох рішеннях Суду (див., наприклад, рішення у справі „*Войтенко проти України*” (*Voitenko c. Ukraine*), № 18966/02, пп. 31 та 35, від 29 червня 2004 року; рішення у справі „*Ромашов проти України*” (*Romachov c. Ukraine*), № 67534/01, від 27 липня 2004 року, п. 27). Він не бачить жодної причини для того, щоб дійти іншого висновку у цій справі. Таким чином, Суд відхиляє попередні заперечення Уряду.
17. Суд констатує, що заява не є явно необґрунтованою у сенсі п. 3 статті 35 Конвенції. Суд зазначає, крім того, що не встановлено жодного іншого мотиву неприйнятності..

B. Щодо суті

18. У своїх зауваженнях Уряд подав аргументи, схожі на ті, які наводилися у справах „*Войтенко проти України*” та „*Кацюк проти України*”, з метою довести відсутність порушення статті 1 Протоколу № 1 (див. рішення у вищезазначеній справі „*Войтенко проти України*”, п. 55; у справі „*Кацюк проти України*” (*Katsyuk c. Ukraine*), № 58928/00, п. 61, від 5 квітня 2005 року.).
19. Заявник не погоджується.
20. Суд нагадує, передусім, що у жодному випадку державний орган не може посилатися на відсутність ресурсів для оплати заборгованості, присудженої рішенням суду та, що тривалі затримки стосовно виконання рішення є порушенням права, гарантованого статтею 1 Протоколу 1 (див. справу „*Бурдов проти Росії*” (*Bourdov c. Russie*), № 59498/00, пп. 35 та 40, CEDH 2002-III). Отже, утримуючись майже два роки і дев'ять місяців від вжиття заходів, необхідних для виконання остаточного судового рішення, винесеного у справі, українські державні органи частково позбавили статтю 1 Протоколу 1 її корисного ефекту.
21. Відповідно, мало місце порушення статті 1 Протоколу № 1.

III. ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

22. Відповідно до статті 41 Конвенції:

“Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливу сатисфакцію”.

A. Шкода

23. Заявник вимагає 25 028 ЄВРО у якості відшкодування матеріальної шкоди та 49 800 ЄВРО у якості відшкодування моральної шкоди, якої він зазнав.
24. За твердженням Уряду немає причинного зв'язку між зазначеною матеріальною шкодою та обставинами справи. Уряд зазначає, що заявник не обґрунтував свої вимоги. Він вважає, що вимоги, заявлені стосовно відшкодування моральної шкоди є надмірними та, що можлива констатація порушення статті 1 Протоколу № 1 сама по собі буде достатньою справедливою сатисфакцією.
25. Суд визнає, що заявник повинен був зазнати деякої шкоди через інфляцію. Суд вважає, що сума, яку вимагає заявник у якості відшкодування моральної шкоди є надмірною. Ухвалюючи рішення на засадах справедливості, як вимагає стаття 41 конвенції, Суд присуджує заявнику 1 300 ЄВРО у якості відшкодування усієї завданої йому шкоди.

Витрати та видатки

26. Заявник вимагає також 498 ЄВРО у якості відшкодування витрат та видатків, яких він зазнав у зв'язку зі зверненням до Суду. До своєї вимоги він додає квитанцію на цю суму, видану юридичною консультацією, від 1 червня 2003 року.
27. Уряд зазначає, що заявник не подав договір по надання юридичної допомоги, який може довести, що понесені витрати стосуються його представництва у Суді. Крім того, Уряд ставить під сумнів той факт, що заявник здійснив цей платіж.
28. Відповідно до прецедентної практики Суду заявник не може отримати відшкодування своїх витрат, окрім як у розмірі, який базується на реальності, необхідності та обґрунтованості обчислення такого відшкодування. Суд вважає, що документ, поданий у якості доказу цієї вимоги, не має жодної ознаки того, що мало місце представництво заявника у Суді. Беручи до уваги те, що є у його розпорядженні, та вищезазначені критерії, Суд відхиляє вимогу, яка стосується витрат та видатків щодо процедури представництва у Суді.

C. Пеня

29. Суд вважає за доцільне призначити пеню на підставі граничної позичкової ставки (*le taux d'intérêt de la facilité de prêt marginal*) Європейського Центрального Банку, до якої мають бути додані три відсотки.

З ЦИХ МОТИВІВ СУД

1. *Визнає* одноголосно заяву прийнятною;
2. *Вирішує*, одноголосно, що було порушення статті 1 Протоколу 1;
3. *Вирішує*, одноголосно, що:

а) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним, відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач має сплатити заявнику 1 300 ЄВРО (тисячу триста ЄВРО) для відшкодування усієї завданої шкоди, плюс суму будь-якого податку, який може бути стягнуто з заявника, конвертовані в українську гривню на день здійснення платежу;

б) на суму нараховуватиметься пеня, яка дорівнює граничній позичковій ставці (le taux égal à celui de la facilité de prêt marginal) Європейського Центрального Банку плюс три відсотки з часу, коли закінчиться вищезгадані три місяці, і до моменту повного розрахунку.

5. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено французькою мовою, повідомлено письмово 29 листопада 2005 року відповідно до положень пунктів 2 та 3 статті 77 Регламенту.

С. Нейсміт
Заступник Секретаря секції

Ж.-П. Коста
Голова секції